SVĚTELNÉ ROKY

speciál Parcon

PARCON '84

Parcon ! Úžasná směsice lidí hádajících se o všechno, co alespoň trochu souvisí se Sci-fi. Překrásný scifistický guláš. Atmosféra nejvyššího soustředění, jednání na vysoké úrovni- meziklubové i debaty neorganizovaných, divokých fanoušků, kteří sice rádi čtou SF, ale nevědí ještě, co se svou zálibou podniknout.

Letošní, již III. celostátní setkání přátel SF se konalo ve dnech 6. až 8. dubna 1984 opět v Pardubicích. Parcon byl spojen i s dalším ročníkem soutěže o Cenu Karla Čapka, za nejlepší amatérskou SF povídku. Povídek se sešlo asi 250, lidí mnohem více. A již v době přihlašování se ukazovalo, že zájem je daleko větší, než možnosti pořadatelů. A tak všichni, kterým se podařilo Parconu se účastnit, strávili tři dny v krásném scifistickém opojení, namajíce čas ani na jídlo ani na spánek, protože, co kdyby jim náhodou něco uteklo.

Žádáme Vás, abyste se účastnili besed a diskusí, ptali se na věci vašeho zájmu, využívali přestávek nejen k nákupu knih, ale také k seznámení se spoustou zajímavých lidí, důsledně nosili jmenovku i s označením místa, nedomáhali se vstupu na akce, které již budou obsazeny.

z pokynů pro účastníky

P R O G R A M P A R C O N U ' 8 4

pátek: od 10.00 - prezentace
12.30 - 14.00 - film Fantastická cesta
14.30 - 15,45 - SF inspirace v hudbě - pořad SFK Spectra
- S.Lem a polská SF - P.Weigel
16.00 - 16.15 - zahájení Parconu
16,30 - 18.00 - SF v kosmonautice a naopak - M.Grün
18.30 - 19.00 - vernisáž výstavy bulharského malíře
19.00 - 19.30 - prohlídka výstavy
20.00 - 23.00 - večer filmotéky - Svět za 100 let
- Muž, který prochází zdí
23.30 - 01.00 - SF inspirace v hudbě - pokračování

sobota: 09.00 - 09.15 - úvodní formality
09.15 - 10.30 - I.Asimov - O.Neff
11.00 - 12.30 - SF a film - přednáší B.Urgošíková
12.30 - 13.30 - Oběd v Dietní jídelně
13.30 - 15.00 - videofilm Hvězdné války
- SF kreslené seriály
- autorský seminář pod vedením I. Železného
15.30 - 17.00 - videofilm Tron
- Nová vlna v SF - O.Neff
- vystoupení hostů
17.30 - 19.00 - videofilm Tron
- Dr. Jekyl a Mr. Hyde - film
- audiovizuální pořad SFK Ostrava
- panelová diskuse pod vedením J. Veise
19.30 - 20.00 - vyhlášení výsledků a předání cen
20.30 . 01.00 - společná večeře v restauraci Tatran
- vystoupení hostů

neděle: 09.00 - 11.30 - videofilm Superman I, II
- dražba, burza
11.30 - 12.30 - oběd
13.00 - 14.30 - videofilm Hvězdné války
- kluby o sobě
- SF kreslené seriály - pokračování
15.00 - 16.30 - ukončení, odjezd

Program byl tedy více než nabitý, i když skutečný průběh akce se striktně programu nedržel. Tu došlo ke zpoždění pro velký nával, takže chvíli trvalo, než pořadatelé přívol scifistů zvládli, tu se muselo něco opakovat. Ale i kdyby se program dodržel, stejně nebylo možno účastnit se všech akcí, na to prostě neměla redakce našeho časopisu lidi. Vzhledem k zaměření Světelných roků rozhodli se proto redaktoři listu navštěvovat přednostně filmová představení a o nich podat čtenářům podrobnější informace. Přesto se podařilo navštívit i několik jiných akcí a tak najdete v tomto Speciálu SR vlastně takové střípky a postřehy z Parconu spíše než nějaké globální pojednání a vyčerpávající popis celé akce. To ostatně není ani účelem časopisu. I když redakce se poslední dobou poněkud rozrostla o schopné dopisovatele, tak možná příští Parcon bude popsán důkladněji.

Ale ostatně celá akce se udála v bláznivém shonu, kdy chudák obyčejný scifista vlastně ani nevěděl, kam dřív skočit a počmáral několik programů, než si konečně ujasnil, ve kterém okamžiku má nejvyšším tempem přeběhnout z jedné posluchárny pardubické VŠCHT do druhé tak, aby přišel o co nejméně pořadů. Tak by vlastně globální vylíčení akce a její pře-

hledné roztřídění na jednotlivé akce poněkud narušilo atmosféru krásného setkání i vzpomínky na něj pro jeho účastníky.

ZÁPIS

První zmatky a návaly nastaly již při prezentaci. Organizátoři sice zajistili množství administrativních pracovníků specializovaných na výdej stravenek, ubytovacích lístků, programů, speciálního čísla Kočasu /Kolejního časopisu/ i krásných plakátůna akci /viz příloha SR/, ale zájem byl tak velký že se všichni málem ušlapali. Ale nakonec se při tom stihlo ještě mnoho dalších věcí. Například zasloužilí pracovníci SFK Spectra V.Veverka a T.Štipský přijímali od účastníků Parconu knihy do dražby i na burzu, neboť Spectra dostala možnost dražbu i burzu zorganizovat. Přijímaly se hromady knih a sepisoval seznam za seznamem. Lidé se prali o plakáty, nakupovali Parconácké pohlednice a pomalu se všichni trousili do posluchárny, kde se měl promítat film Fantastická cesta. Promítání bylo sice rušeno až mizernou kvalitou kopie, ale přesto, v té atmosféře, to byl krásný zážitek.

sf a hudba

Hudba v SF a SF v hudbě. Sálem znějí tóny mohutné symfonie. Stačí zavřít oči a člověk se vznáší, padá do kosmických hlubin, je sklíčen smrtí statečných kosmonautů a za chvíli zase nabývá sil, cítí se nepřemožitelným. Ale zavírat oči je škoda, protože odborný výklad V.Veverky a ukázky z vědecko-fantastických filmů i originální nahrávky Britského královského symfonického orchestru jsou doprovázeny promítáním diapozitivů. Diapozitivů s fantestickými krajinami, absurdními výjevy i neuvěřitelnými bytostmi. Směsice technická SF, horroru a fantasy. Diáky jsou výborné a kouzelně doplňují fantastickou hudbu. Je jenom trochu škoda, že knižní předlohy jsou ofotografovany lajdácky, obrázky jsou šikmo a občas někde koukají řadky textu. Na tak veliké akci by se

to stát nemělo, i když zase je fakt, že nikdo není odborníkem na všechno. V každém případě to byly působivé obrázky. Zrovna tak jako kvalitně reprodukovaná hudba z filmu Hvězdné války a 2001:Vesmírná odyssea. Pak to byly nahrávky Flashe Gordona, dvojalbum Válka světů /viz též archív C.A.P. & comp./. Ve druhé části pořadu to bylo pokračování v poslechu hudby z Flashe Gordona i další část Války světů. Ve všech ohledech to byl vynikající pořad, o čemž svědčilo i to, že se jeho posluchači ještě dlouho po doznění tónů nemohli rozejít.

sf v kosmonautice
m.grün

Přednáška Marcela Grüna o kosmonautice ve SF a naopak byla sice zajímavá, ale vzhledem k tomu, že byla přednesena zpatra a patrně bez přípravy, byla poněkud zmatená a tak zde neuvádíme její záznam, ale jen několik postřehů, které se nám podařilo zachytit.

Další vadou přednášky byly diapozitivy. Ty samé nebyly nejhorší, ale celou přednášku zkazilo jejich promítání. Je zarážející, že inženýr, popularizáror kosmonautiky - vlastně vrcholné techniky a člověk, který umí bravurně ovládat složité planetárium neumí uvést do provozu primitivní diaprojektor. Tak se stalo, že do automatického diaprojektoru byly diapozitivy zastrkovány ručně, takže na plátně bylo většinou oslňující bílo a sem tam kus obrázku. Když už to tedy sám ing. Grün neumí, mohl si na to pozvat někoho, kdo by mu to promítl a ne prvního ochotníka , který viděl diaprojektor prvně v životě. Tyto technické nedokonalosti podle našeho názoru celou přednášku značně " shodily". Ale již k několika postřehům z přednášky:

Ke kosmonautice jsem se dostal vlastně přes SF. A nedá se říci, že když jsem se dostal ke kosmonautice, že jsem SF odvrhl. Vždyť je to něco více než pouhá mobilizace zájmu o něco pořádného a mám ji rád dodneška. Protože kosmonautika

byla daleko dříve "fi", než se stala "sci". Byla odedávna doménou SF. Uskutečňovala se nejprve ve snech, právě v nich se létalo na Měsíc. Ve snech se rodí budoucnost lidstva. Nakonec i Ciolkovskij napsal, že k zájmu o kosmonautiku a ke všem jeho pracem na rozpracování pohonu raket a pohybu těles s proměnnou hmotností ho přivedla Vernova Cesta na Měcíc. Goddarda zase inspiroval Wells a jeho První lidé na Měsíci. Teprve po přečtení této knihy přišel na myšlenku motorů na pevné látky ke korekci dráhy. Létání do kosmu bylo dlouho jen v SF, až se prvními starty družic do kosmu stala SF skutečností. Kosmonautika je tak unikátní ukázkou toho, jak se záležitosti SF staly všední skutečností, stala se realitou, od prvních družic až po dnešní Saturny V a Protony.

Raketa o níž se zatím jen hovoří, je v plánech, je raketa Lenin. Tak ji alespoň nazývají západní odborníci. Má to být mohutná nosná raketa téže třídy jako Saturn V. Ze snímků špionážních družic byly interpretovány události tak, že raketa byla z hangáru vyvezena na rampu, pak došlo k náhlému prudkému zvýšení teploty, pravděpodobně havárii a pak byl kolos zase uklizen. Po startu Skylabu i raketoplánu, když se dostali američtí kosmonauté nad území SSSR, zaznamenali další přípravy sovětských specialistů k vypuštění superrakety. Ta má umožnit přistání na Měsíci a delší pobyt tam.

Raketoplán byl donedávna také SF. 100 x použitelný raketový motor byl ještě donedávna za hranicemi možností technologie. V 60. letech byla ještě jeho realizace odsouvána až za rok 2000. Ale nakonec 1. raketoplán startoval ke 20. výročí startu J.A.Gagarina. Je to mohutný krok kupředu, srovnatelný se startem prvního sputniku. Žádná technika není dokonalá, je proto nesmysl se posmívat neúspěchům. Na palubě raketoplánu je 5 palubních počítačů. Ještě nějaká ta zklamání nás ještě čekají. Nová technika je diametrálně odlišná, je tedy nutno tolerovat malé nehody, chválím jen stroj, nic jiného. Technika není ani zlá ani hodná, je proto nesmysl odsuzovat techniku. Je to podobné, jako rozbíjet stroje.

Raketoplán má být levnější, než klasická raketa, je proto pochopitelné, že se myšlenkou na raketoplán zabývají i v

SSSR. Otázkou ovšem zůstává, do jaké míry věnují pozornost raketoplánu a do jaké superraketě. Ale asi něco zkoušejí, protože jen loni se jedna část družic Kosmos třikrát vracela na Zemi a na loňském mezinárodním astronautickém kongresu promítali australané film, který natočilo australské námořnictvo z helikoptéry. Je na něm zachycena sovětská loď, která vylovuje z vody model raketoplánu. Ale protože neznáme měřítko, nevíme, jak má být celý stroj velký. Model má asi podle rozměrů potápěčů kolem něj délku kolem tří metrů. Zřejmě jej Sověti hodlají využít koncem 80. let.

O prvním obchodním využití raketoplánu však uvažuje britská meziplanetární společnost, která navrhuje do nákladního prostoru umístit hermetizovanou kabinu pro 50 cestujících a využívat tak raketoplán k turistickým výletům. Uvažuje se o platících jednotlivcích i o zástupcích firem, které vyrábějí zařízení raketoplánu, aby tak měli možnost pozorovat a zkoušet svá zařízení za extrémních podmínek.

Na 90. léta je plánováno vyzkoušení teleoperátoru ke stavbě stálé družicové stanice z velkých modulů, ať už výrobních, nebo obytných.

Co bude po roce 2000 ? Dnes už jsou běžné aplikace družic, které dříve byly myslitelné pouze ve sci-fi, ať už jsou to telekomunikační družice sloužící k přenosu televizních signálů nebo umožňující propojení vzdálených počítačů v reálném čase, nebo snímky z oběžné dráhy s fantastickou rozlišovací schopností, ve viditelném spektru až 10 cm.

Do kosmu se dostává špičková technika, která donedávna byla doménou jen nejvyspělejších zemí světa, ale postupně se stává i záležitostí amatérů - viz první radioamatérská družice, vyrobená studenty VŠ. Ti také vyrábějí družici s metrovým dalekohledem, která má být připravena ke startu koncem roku 1985.

Dalšími novinkami v kosmonautice jsou první pokusy s teleoperátorynebo létající křeslo, naprosto nezávislé na systémech raketoplánu. Stavba družicových slunečních elektráren - o tom už je také těžko rozhodnout, zda je to SF nebo

realita, protože nejedna konstrukční kancelář se s tím zabývá. Problém je jenom v tom, jak dopravovat energii na zemi, pravděpodobně to půjde v mikrovlnném oboru. Problémy jsou zatím velké a ne všechno je technologicky zvládnuto, ale všechno potřebné známe.

Na astronautickém kongresu se hovořilo i o O'Neilově návrhu kosmických ostrovů umisťovaných do libračních bodů soustavy Země-Měsíc. Ostrovy by měly být nezávislé na Zemi, na stavbu by se využilo materiálu z Měsíce, vzhledem k mnohem nižší přitažlivosti. Ze Země by to bylo příliš náročné a nákladné, tedy energeticky. To je v kosmonautice univerzální platidlo, ne dolary. Ostrovy také nevyžadují žádné další vědecké objevy, nic nového. Všechno potřebné už víme.

Britská meziplanetární společnost zpracovala projekt letu bezpilotní automatické sondy k Barnardově hvězdě. Ve svém projektu vycházela z dosavadních technických i technologických znalostí a z toho, co se dá předpokládat v nejbližší době za objev. Bylo tak stanoveno datum startu na rok 2030. Do této doby byl odhadnut i první pilotovaný let k Jupiteru, umístění velkých skupin lidí na oběžné dráhy a využití mimozemského stavebního materiálu.

Sluneční plachetnice byla také nejprve součástí SF. Dnes již skupina amerických amatérů přistoupila k její realizaci. Plachetnice má sice pomalý rozběh, ale pokud nezáleží na době, po kterou je urychlována, je energeticky velmi výhodná.

Po dvou důležitých událostech, po Gagarinovi a Armstrongovi přestal svět být tím starým světem, tím, čím byl. V den, kdy Armstrong vstoupil na Měsíc, prohlásil Artur Clarke, že tento den byl posledním dnem starého světa. Zase budou pilotované lety ve sluneční soustavě. Dojde k přistání lidí na Marsu. Bylo by to i vysoce technicky užitečné. Je to teď ale tak nákladné, že to nemůže podniknout jeden stát. Pokud by se však kosmonautické velmoci spojily, mohlo by 10 let po podepsání smlouvy o spolupráci dojít k realizaci. Kdyby byl objeven na Marsu život, byl by to impuls, ale dosavadní výzkumy výskyt života ani nevyloučily ani nepotvrdily. Je tu dále hledisko bezpečnostní bariéry, obavy před možnou tragédií

vzniklou zavlečením neznámého mikroorganismu, nebezpečí tragedie, která by se nemusela včas zvládnout, neboť i epidemie pozemských chorob jsou pro lidstvo nebezpečné. Ale vzhledem k tomu, že existence života na Marsu nebyla potvrzena a žádná výprava se nechystá, jsou takovéto obavy bezpředmětné. Přesto by posádka byla patrně na dlouhou dobu uzavřena na oběžné dráze do karantény, vždyť i některé pozemské choroby mají inkubační dobu i půldruhého roku. Problematická je i užitečnost pilotovaného letu k Jupiteru.

A jak je to s mimozemšťany v kosmonautice? Sonda Pioneer 10 byla vybavena známou pozlacenou destičkou pro případný styk s mimozemšťany, pro případná poselství, i když pravděpodobnost styku s cizí civilizací je $1:10^{17}$. Na sondě Voyager je zase umístěna gramofonová deska s nahrávkami obrazů i hudby ze života planety. Nakonec i program Daidalos, bezpilotní sonda k Barnardově hvězdě, jejíž let by trval tam 20 let má sondy pro průzkum potenciálních planet hvězdy. Raketa by se stavěla mimo Zemi, byla by dopravena k Jupiteru, kde by se vyráběly pohonné látky.

Ale nejkrásnější a nejpohodlnější kosmickou lodí je Země. Má však omezené zdroje a možnosti a proto si jí musíme vážit a šetřit ji.

postřehy z přednášky ing.M. Grüna
zaznamenal Starknest

pozn.

Přednášku Dr. Ondřeje Neffa o Isaacu Asimovovi nepřetiskujeme, protože v březnovém čísle Světelných roků jsme o Asimovovi psali v rámci cyklu Ondřeje Neffa Cesty lidské fantazie. Podobně, co se týče přednášky historičky Filmového archívu, paní Blaženy Urgošíkové o SF filmu, odkazujeme zájemce na její brožuru Vědecko-fantastický film, která je k dostání v koně Ponrepo. Přednáška tvořila totiž jakýsi výtah ze jmenované publikace.

- r-

Svět za 100 let

Film Svět za 100 let natočil v roce 1936 William Cameron Menzies ve Velké Británii. Film s originálním názvem Things to come byl natočen podle souboru črt Herberta George Wellse nesoucích název Podoba věcí, které přijdou. Je to vlastně soubor futurologických studií. Předloha tedy na rozdíl od filmu není vědecko-fantastická.

Film se odehrává ve třech časových rovinách, v současnosti, blízké budoucnosti a ve světě za 100 let.

Několik přátel se schází na večírku. Debatují o vyhrocené politické situaci a různých pohraničních konfliktech se sousedním státem. Situace je nebezpečná, ale všichni jsou optimistického názoru, pevně věří, že vláda vše vyřeší a stateční vojáci jim zajistí bezpečnost. Navzájem se uklidňují, ale jen tak dlouho, než jejich rozhovor ukončí sirény. Letecký poplach. Nálet. Zmateně vybíhají z domu. Ale to již padají první bomby do ulic. Nastává nepopsatelná panika. Válka! V očích všech lidí se objevuje hrůza a děs. Bomby vybuchují a zabíjejí desítky a stovky lidí. Domy se řítí a jejich trosky zasypávají další obyvatele města. Výbuchy, křik a nářek. Lidé se tlačí do krytů, ulice obsazuje armáda. Rachotí protiletadlové kulomety, vybuchují bomby. Válka vypukla plnou silou v době, kdy v ní vlastně nikdo nevěřil. Válka se všemi hrůzami a utrpením.

A válka zuří první rok, druhý. Evropou se valí tanky. Během let, po které válka trvá je možno pozorovat vývoj techniky. Válečné stroje jsou stále dokonalejší. Tisíce a milióny mrtvých v zákopech, střelba, vraky techniky a nové a nové tanky. Válka trvá již 10 let. A neodehrává se jen na zemi- zuří i ve vzduchu.

Letecký souboj dvou nepřátelských letadel. Piloti po sobě střílejí z pistolí. Tu je jeden pilot zasažen a stroj se řítí k zemi. Druhý pilot je také obyčejný člověk, kterého

vyhnali z domova a donutili jít do války. Není žádný vrah. Když vidí, jak se nepřátelský stroj propadá, začíná si plně uvědomovat hloubku toho, co učinil. Vždyť toho člověka přece nechtěl zabít, vždyť ho ani nezná, nic proti němu nemá. Ach, jak je ta válka nesmyslná. Stáčí stroj a přistává na louce vedle havarovaného letadla. Vyskakuje z kabiny a běží pomoci svému nepříteli. Ne, vlastně to není nepřítel, je to jen kolega letec, který potřebuje pomoc. Vytahuje zraněného z hořícího letadla. Jejich pohledy se střetnou. Rozumí si i beze slov. Oba se rozkašlou. Blíží se plyn jedné strany válčících. Shodou okolností těch, k nimž patří i raněný pilot. Jeho dřívější nepřítel nasazuje plynovou masku nejprve jemu a pak teprve sobě. Vtom k nim přibíhá plačící holčička. Bývalý nepřítel jí hned nasazuje svoji ochrannou masku a sám chce zahynout. Raněný pilot mu však dá svoji a vyzve ho, aby zachránil sebe i dítě a sám umírá, otráven vlastním plynem. Absurdita a nesmyslnost války se projevuje v plné síle. A boje pokračují. Mrtví vojáci zapletení do ostnatých drátů před nepřátelskými zákopy, mračna jedovatého plynu. Milióny mrtvých vojáků i civilních obyvatel. A tanky. Valí se Evropou hned na jednu, hned na druhou stranu a po nich zůstává jen spáleniště, zbrocené krví statisíců lidí, kteří tuto válku nechtěli. Po čtyřiceti letech krvavých, zuřivých a zcela nesmyslných bitev válka zvolna umlká. Ne že by se válčící strany rozhodly pro mír nebo vládnoucí síly dostaly rozum, ale prostě už nemá kdo bojovat.

Jen v některých rozpadlých městech, ve zříceninách kdysi nádherných paláců přežily malé skupiny lidí. Téměř všechna technika je zničena, vracejí se do středověku. Je bída a hlad. A s tím souvisí i zhoubné epidemie cholery a moru. Je nutno nepřetržitě držet stráž a když se někdo nemocný přibližší, bezmilosti střílet. Zdá se to nehumánní? Ale nejsou žádné léky. Není jiná cesta k tomu neonemocnět sám. Pole jen stěží dokáží uživit i tu hrstku lidí, protože jsou primitivně obdělávána. Nejhonosnějším dopravním prostředkem je kůň. Ne že by nebyla auta, na letišti dokonce stojí několik letadel, ale není benzín.

Přijíždí imperátor. Lidé se sbíhají a provolávají slávu jezdci na koni, který se tváří nesmírně důležitě. Imperátor seskakuje z koně a pokynem přivolává mladého pilota.

"Tak co, už konečně budou letadla schopna letu? Sehnal jsem Vám benzín. Víš dobře že já moc potřebuju letadla. Posílí to moji moc!"

"Snažíme se imperátore. Opravujeme všechny stroje, ale zatím to ještě nejde!" a sám pro sebe si myslí "To víš že jo. My ti dáme letadla a všechno začne nanovo. Musíme to oddalovat, jak nejdéle to půjde."

Slavnost Imperátorova příjezdu je náhle přerušena. Nad zříceninami města krouží letadlo. Letadlo! A letí. Všichni se ženou k letišti. Podivný stroj, až teď si všichni uvědomují, jak je podivný, přistává. Všichni ztichnou očekáváním. Vystupuje z něho vysoký štíhlý muž v černém obleku s velikou přilbou na hlavě. Imperátorova stráž se konečně vytrhne ze strnutí a cizince obstoupí. Ten pochopitelně neklade žádný odpor a jen strážce vyzve, aby jej dovedli k vládci.

Imperátor se pokouší cizince vyslýchat, ale na otázku, kdo cizinec je dostává stále jen odpověď :"Jsem právo a rozum!" Cizinec potom přináší své poselství. "Daleko, bezpečně daleko odtud je moje země. Žije tam velká skupina lidí, kteří již dávno přišli na to, jak je válka nesmyslná a tak zatím co vy jste tady válčili, my už jsme dávno začali přemýšlet o budoucnosti lidstva a rozhodli jsme se zasáhnout. Již jsem navštívil několik takových oblastí jakou je ta vaše. Prakticky je to všude stejné. Bída a nemoci. Teď nás budete poslouchat. Rozhodli jsme se zasáhnout. Takovéto živoření musí skončit. Lidstvo se musí sjednotit a pracovat společně. úkolů je mnoho a lidí po té nesmyslné válce je neuvěřitelně málo. Budeme Vás vést a postupně překonáte technickou propast mezi Vámi a námi!"

"A co když vás nebudeme chtít poslechnout," vybuchne imperátor.

"Přinutíme Vás!"

Imperátor je zlostí bez sebe. Taková drzost. To se odváží říci jemu, imperátorovi. Přikáže tedy neznámého uvrhnout do žaláře a držet jako rukojmí pro případ, že by se jeho přátelé rozhodli něco přece jen podniknout.

A protože se vyslanec nevrátil v určenou dobu, kdesi daleko nastupují stovky mužů do obřích létajících strojů a vydávají se zasáhnout podle plánu.

Když se na nebi nad městem objeví obrovské létající stroje, propadne imperátor panice. Pak ale pošle proti vetřelcům své stroje. Ty jsou pochopitelně proti obřím létajícím pevnostem bezmocné. Imperátor tedy dá vyvést z vězení neznámého, který přinesl ultimatum a chce ho ukázat vetřelcům a pohrozit jim, že pokud neodletí, rukojmího zastřelí. Spolu s ním přivlečou vojáci i dívku odbojného pilota, který tak zdržoval opravu letadel a když se cizinci objevili, letěl jim dokonce naproti a vlastně dezertoval. Ale cizinci se rozhodli zabránit krveprolití. A tak jako vždy při jejich zásazích dopadly na zem bomby s uspávacím plynem a než vojáci stačili něco podniknout, bylo po boji. Všichni padli na zem a usnuli.

Lidstvo se sjednotilo, spojilo. Rozvíjela se věda i technika. Vyrostla nádherná města ze samých skleněných mnohapatrových paláců, domy i města spojovaly nádherné křivky vieutých silnic a všude zářila zeleň. Šťastní lidé, zbavení starostí o obživu se věnovali rozvoji věd a umění. Nebylo již jednotlivých států, celá planeta byla jednotná. Vládu měla v rukou volená správní rada.

Ale ani tehdy se život neobešel bez problémů. Všichni se měli dobře, všeho byl dostatek. Technika i věda byly na tak vysoké úrovni, že lidé připravovali let do kosmu. Postavili ohromné dělo, do kterého měl být ze shora spuštěn projektil s lidskou posádkou. A protože členové správní rady chtěli jít příkladem v odvaze, rozhodli se proto, že jako první poletí do vesmíru jejich děti, muž a žena, kteří byli posedlí touhou po hvězdách. Ale i v této osvícené době se našli lidé, hlavně jeden sochař, kteří brojili proti pokroku a nabádali lidstvo, aby se vrátili v technice zpět a nepokoušeli

se stavět další a dokonalejší stroje. A nejvíce sochař obviňoval vesmírné lety. Označoval je za bláznovství, za hazard s lidskými životy. A protože mluvil veřejně a dav se dá snadno zfanatizovat, vydal se zanedlouho mohutný průvod za město, kde stálo vesmírné dělo, s úmyslem zničit ten výplod techniky. Když to předseda správní rady a jeho zástupce se svými dětmi zjistili, pochopili, že jejich záměr letět ke hvězdám je ohrožen. Nastoupili proto rychle do létajícího stroje a letěli k dělu nejvyšší možnou rychlostí. Podařilo se jim tam doletět i připravit všechno ke startu dříve, než dorazili vzbouřenci. Oba mladí lidé nastoupili do projektilu. Technik jim ještě stačil poradit, aby při výstřelu nadskočili !!! /Patrně aby lépe snesli počáteční přetížení/. Pak byl projektil mohutným jeřábem spuštěn na dno ještě mohutnějšího kanonu. To už rozvášněný dav dorazil na základnu a začal bořit plot a probíjet se přes vstupní most. Ale nestačili již zabránit pokroku. Mohutné dělo vystřelilo. Projektil se zatřpytil a zmizel v obloze. Lidé ztichli, nenávist k technice je rázem opustila, protože se stali svědky té grandiózní chvíle, kdy člověk poprvé opustil svou planetu.

Zástupce předsedy správní rady posmutněl. Snad ztratil svou jedinou dceru. Ale předseda ho utěšoval. Pokrok se přece nesmí zastavit. Kdyby se lidé zastavili na své cestě vpřed, byla by to vlastně smrt. Konec civilizace, která nemůže existovat bez pokroku. A tak nezbývá, než si vybrat. Buď všechno, to jest pokrok i za cenu případných obětí, nebo nic, stagnaci a soumrak . Vybrat si. Universe or nothing.

muž, který prochází zdí

Francouzský film s Bourvillem v hlavní roli nebyl ani tak pravou SF, ale spíše jen komedií založenou na neskutečném nápadu, na možnosti procházet zdí.

Hlavní hrdina nabyl této schopnosti nečekaně po jednom flámu. Zprvu ji používal poze pro legraci nebo pro vystrašení švagra, který bydlel ve stejném bytě. Protože pracoval jako obyčejný úředník, neměl dost fantazie na to, aby věděl, co si s takovým darem počít. Použil to pákrát i k vyděšení představeného v úřadě a nakonec našel krásný způsob využití své schopnosti. Zamiloval se do jedné krásné dívky a když ji sledoval, zjistil, že je obratnou zlodějkou. A protože ji chtěl vrátit na cestu dobra a zabránit tomu, aby ji dopadla policie, vždycky ji sledoval a ukradené šperky vracel na původní místo. Dívka pak vypadala jako neschopná a její zlodějský komplic ji opustil. I ona se zamilovala do prostého úředníčka poté, co zjistila že právě on je tím tajemným nepolapitelným zločincem dobrodincem, o kterém již dlouho psaly noviny. Bourvill byl natolik jistý svou schopností, že skutečně občas někde něco pro zábavu vyloupil.Ale když zjistil, že jeho láska k dívce je opětována, svého podivného vylupování zanechal. I dívka slíbila jít dále poctivou cestou. A když se loučili před jejím odjezdem do Londýna, přepadli je novináři. Utíkali před nimi, až se dostali do slepé chodby. Rozběhli se proti zdi a tu se něco změnilo. Dívka zdí proběhla a chudák úředník se o ni zarazil a nemohl dál. Tak přišel o svou schopnost. A jestli se dívka s novou schopností vrátila na cestu zločinu, to již ve filmu nebylo.

Vcelku film nebyl vlastně příliš zajímavý, svým lehkým tónem diváka příliš nezaujal, snad místy jen trochu pobavil.

dražba

Na dražbě se dějí pro nezasvěceného diváka neuvěřitelné věci. Knížek chtiví scifisté neznalí překážek a zábran. Ceny vyvolávaných knih stoupaly do závratné výše a původní vyvolávací ceny se stávaly směšnými. Z navrhovaných 8 - 15 Kčs se knihy dostávaly na 80 i 100 korun. Prostě blázinec, Vrchol všeho pak byl Ludvík Souček. Byl letos nejžádanějším

autorem. Ceny jeho knih se dostaly téměř do absurdní výše. Za příklad mohou sloužit Bratři Černé planety, kteří se prodali za 170 Kčs a vrchol všeho pak rozdrbaný salát bez desek z Karavany, který stával v krámě 7.-Kčs, vyvolávací cenu měl 25.- a nakonec se po zuřivém finančním souboji dvou "maniaků" prodal za 215.-Kčs, slovy dvěstěpatnáct korun. Tak mají někteří lidé zase o čem přemýšlet.

Podle našeho názoru je to cena přehnaná, která navíc podněcuje určité zde nejmenované živly k nechutným machinacím z knihami, takže pak si organizátoři všech kulturních scifistických akcí musí vyslechnout otázku: "A bude tam taky dražba knih?", což svědčí o jisté nezdravosti vztahů mezi scifisty určité kategorie.

D. JANKOV

Výstava obrazů Dimitra Jankova byla jednou z nejzajímavějších akcí na letošním Parconu. Samotná organizace výstavy dala lidem zabrat. Než se podařilo sehnat místnost, schválení výstavy a nakonec i samotné obrazy dopravit do Pardubic. Ale zájem účastníků akce byl, myslím, hřejivým zadostiučiněním všem organizátorům.

Na vernisáži výstavy vystoupila studentská kapela v VŠCHT a promluvil zástupce Bulharského kulturního střediska v Praze. Po oficiálním zahájení výstavy následovala prohlídka nádherných obrazů. Obrazů vyjadřujících fantastické krajiny i neskutečná, odvážné technické výtvory. Obrazy svědčily o autorově zájmu o SF i o jeho vynikajícím umění pracovat s mnoha odstíny jedné barvy, kdy zaujal zvláště fantastický svět provedený desítkou různých zelených barev. Jankovovo dílo působilo úchvatným dojmem. Někteří kritici vytýkali jeho obrazům přílišnou studenost a odlidštění, což však bylo

zcela neopodstatněné. Naopak. Za všemi jeho díly je cítit přímo autorovu lásku k člověku a prostředí ve kterém žije, o čemž mimo jiné svědčí i to, že na výstavě snad nebyl obraz, na němž by nebylo zachyceno několik alespoň malinkých postaviček lidí, zdánlivě se ztrácejících v cizím světě nebo u obrovitých rozměrů technických děl. Ze všeho však vyzařovala síla, svědčící o schopnosti člověka překonat nepřekonatelné a poznat nepoznatelné.

hurnik

V hale VŠCHT byla také instalována výstava kreseb polského autora Hurnika. Kresby to byly dobře provedené, ale poněkud hrůzostrašné. Zobrazovaly výplody horečnatých snů způsobených buď přemírou drog nebo těžkou duševní chorobou. Naštěstí byly umístěny nenápadně stranou, takže slabší povahy nebyly příliš otřeseny. Rozhodně to však byly obrázky zajímavé.

pardubický mlok

V sobotu večer byly také vyhlášeny výsledky soutěže o Cenu Karla Čapka. Ocenění za nejlepší povídku, Pardubického mloka, dostal za svou povídku ing. arch. Ivan Kmínek. Dalšího, vyjímečného, mloka dostal za svou záslužnou práci v nakladatelství Svoboda a za lví podíl na publikacích Pozemšťané a mimozemšťané a Experiment člověk redaktor Ivo Železný. Další udělovanou cenou byl Ludvík '84 za nejlepší u nás vyšlou SF knihu v minulém roce. Ludvíka dostal pak redaktor Mladé Fronty Vojtěch Kantor za sestavění dvou knih, a to Železo přichází z hvězd a Lidé ze souhvězdí Lva. Oceněna hodnotnými věcnými dary byli pak i další místa v soutěži o Cenu Karla Čapka. Mimořádnou cenu, dva originály ilustrátora Sedmičky M.Havlíčka dostal pak za svou mimořádnou

aktivitu a zásluhu na konání všech dosud uskutečněných Parconů Pavel Poláček.

filmy

Na Parconu bylo promítnuto i mnoho dalších filmů, nejen ty dva, o nichž jsme se zmínili dosud. Uvedeme zde nyní proto jejich přehled se stručnou zprávou, protože omezený rozsah jednotlivého čísla nedovoluje přidat dalších 40 stránek s podrobným vylíčením dějů jednotlivých filmů. Rozhodně Vás však o jejich obsahy nechceme ošidit. Tedy:

Dr. Jekkyl a Mr. Hyde - film byl natočen podle stejnojmenné novely R.L. Stevensona. Na film se bohužel naši redaktoři pro nával jiné práce nemohli dostavit. Nemůžeme proto o filmu podat podrobnější informace. Ale podle zpráv z promítacího sálu se film držel přesně své literární předlohy, takže děj není ani třeba popisovat.

Superman I, II - Dva díly velice zajímavého amerického filmu. Vzhledem k tomu, že patrně málo lidí mělo možnost tyto filmy shlédnout, rozhodli jsme se jejich podrobný děj přinést ve speciálním monotematickém čísle věnovaném Supermanovi, které tak bude navazovat na tento speciál o Parconu.

Fantastická cesta - Film byl natočen podle románu Isaaca Asimova. Jeho děj je rovněž velice zajímavý. Jeho podrobné vylíčení najdete pravděpodobně v některém z podzimních řádných čísel Světelných roků.

Tron - Americký film vytvořený ve studiu Walta Disneye za pomoci rozsáhlé výpočetní techniky nebyl příliš zajímavý svým dějem a naivitou, ale zcela úchvatné bylo jeho výtvarné provedení a barevné podání. I o tomto filmu připravujeme článek do podzimních čísel SR.

Hvězdné války - filmům Georga Lucase Hvězdné války a Impérium vrací úder, což je jejich druhý díl, bude věnováno speciální číslo Světelných roků.

III CELOSTÁTNÍ
SETKÁNÍ PŘÁTEL
SCIENCE-FICTION
5.-6.-7. 6. 1964
PARDUBICE

FANDOM 84

III. CELOSTÁTNÍ
SETKÁNÍ PŘÁTEL
SCIENCE - FICTION
6.4. - 8.4. 1984
PARDUBICE

FANDOM

III. CELOSTÁTNÍ
SETKÁNÍ PŘÁTEL
SCIENCE FICTION
6.4. V 1984
OMDLOUVÁ

CHASE TI
ACCA
ON DAGOBAH
MY